

Протокол

№

гр. София, 03.06.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 03.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **6134** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

На именното повикване в 10.30 часа /при спазване на процедурата по чл. 142, ал. 1 ГПК във ар. с чл. 144 АПК/ се явиха:

Жалбоподателят В. В. К., редовно призован, не се явява и не изпраща представител.

Жалбоподателят **НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ИМОТИ**, редовно призовано, не изпраща представител.

Жалбоподателят **СДРУЖЕНИЕ "КОАЛИЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ"**, редовно призован, не изпраща представител.

Жалбоподателят **СДРУЖЕНИЕ "НЕЗАВИСИМ ОБЩЕСТВЕН КОНТРОЛ"**, редовно призован, не изпраща представител.

За Жалбоподателя **ЕКОЛОГИЧНО СДРУЖЕНИЕ "ЗА ЗЕМЯТА"**, редовно призован, се явява адв. К., с пълномощно по делото.

За Ответника **ДИРЕКТОР НА РИОСВ - С.**, редовно призован, се явява адв. М. с пълномощно по делото.

Заинтересована страна [фирма], редовно призована, се представлява от адв. Д., с пълномощно по делото.

За Заинтересована страна **СТОЛИЧНА ОБЩИНА**, редовно призована, явява се адв. Д. с пълномощно по делото.

Вещо лице К. Н. Б. - налице.

Вещо лице С. Р. Г., редовно призван, не се явява.

Вещо лице А. С. Б. - налице.

Вещо лице Н. И. И., нередовно призван не се явява, призовката е върната в цялост –невръчена, с отбелязване, че лицето не е намерено на адреса.

Страните: Да се даде ход на делото

СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

СЪДЪТ, с оглед трудностите по едновременното представяне на заключенията на отделните вещи лица по задачите им по комбинираната съдебна експертиза, намира, че заключенията ще следва да бъдат изслушани по отделно, като в днешно съд.з. се изслуша заключението на вещо лице научен сътрудник А. Б..

СНЕ се самоличността на ВЛ, както следва:

А. С. Б., 72 г., български гражданин, неосъждано, без дела и родство със страните.

Вещото лице предупредено за наказателната отговорност по чл.291 НК, обеща да даде вярно и безпристрастно заключение.

ВЛ: Поддържам представените от мен две заключения.

Адв. М.: Одобрен ли е посоченият А. модел в заключението Ви от 01.04.2022 г. и кога?

ВЛ А. Б.: Моделите А. и S. G. се ползват повече от 10 години за нуждите на К. програмите на българските общини.

Адв. М.: На последна страница (от заключението от 01.04.2022) могат ли да се приемат за официални данните на А., на неправителствени организации?

ВЛ А. Б.: Свързано е с това как са калибрирани апаратите им, не знам доколко това са данни, защото те измерват само фини прахови частици/прах. Замърсителят, който е обект на анализ в ДОВОС, са азотните окиси. Въпросът за кумулативното въздействие е сложен и не е напълно изяснен, нито един модел не вкарва данни от мрежата за замърсяването, ползват се фонове нива на замърсяване; при сложна агломерация, индустрия, вкл. за град като С. трудно може да се направи коректно предвиждане за кумулативно въздействие. Институт по геофизика и Н. ежедневно отчитат емисиите и моделират замърсяванията, те правят полета.

Адв. М.: Защо считате, че кумулативният ефект не е описан в ДОВОС, ние считаме че същият е описан?

ВЛ Б.: Упоменато е „че не се очаква“, но всеки експерт носи отговорност за написаното.

Адв. К.: Считате ли, че има фактори/замърсявания, които не са взети предвид?

ВЛ Б.: Формално е оценено, но няма как точно да се оцени кумулативно въздействие, азотните окиси по улиците са едни, до Т.-а са други. На база това, че в [населено място] през лятото няма превишение, получените от моделирането концентрации са ниски.

Адв. Д.: Нямам въпроси към вещото лице.

Адв. Д.: Как и от кого се избира системата за моделиране, органът, който възлага ли избира системата за моделиране?

ВЛ. Б.: Не съм запозната с писмото на МОСВ, вероятно са поискали моделиране. В България през 1998 г. е въведен с решение на Министерски съвет моделът, който е

използван в ДОВОС, това е Р.. Това е нормативно определеният модел, на базата на тогавашните възможности с компютърни системи и програми са се спрели на този модел, но той бързо остаря, възможностите му са по-малки.

Адв. К.: Моля да уточните.

В.Л.Б.: Моделът е приложим за мащабите на хомогенно поле, но личното ми мнение е, че за софийското поле не е подходящ.

Адв. Д.: Изборът на тази програма компрометира ли данните, изводите?

В.Л.Б.: Трябва да се направят сравнителни измервания, данните дават достатъчна представа при ниските концентрации, достатъчна представа, че няма да е чак толкова голям приносът на замърсителите; на тежките метали е минимален. По отношение на азотните окиси, тъй като работят с природен газ, там е основният замърсител, изобщо при тази система се излъчват азотни окиси, би трябвало да се направи сравнение с азотните окиси, не очаквам да има чак толкова големи промени, но докато не се направи паралелно моделиране – не мога да кажа „на око“.

Адв. Д.: Нормативно изискване ли е посочената от Вас констатация, че в доклада по О. е следвало да бъдат разгледани инверсионните метеорологични условия?

В.Л.Б.: Норматив няма, експертът трябва да е наясно. В котловинните полета се образуват инверсии, по данни на Н., в С. е имало инверсии с различна височина над 70 процента, най-често с дебелина 200 метра, при положение, че коминът на Т.-а е под тази височина, по законите на физиката замърсителите ще паднат в ниското и няма да пробият инверсионния слой. В ДОВОС са написани превишенията на концентрациите, но е хубаво да се разгледат всички ситуации - през зимния сезон, през отоплителния сезон е най-високо замърсяване, тогава от гледна точка на физическите процеси се очаква най-високо замърсяване; но когато се прави такъв О., с по-прост модел, се взема ситуация, която е осреднена.

Адв. Д.: В ДОВОС посочена ли е тази особеност, разгледана ли е конкретно?

В.Л.Б.: В ДОВОС, изобщо не разглеждат инверсионни условия, коректно е моделирано с точните данни, по отношение на средните годишни – нямам бележки, но по отношение на еднократната възможна, считам че следва задължително да направят и за инверсионните условия.

Адв. Д.: Това води ли до проблеми в ДОВОС.

В.Л.Б.: Биха се получили по-високи стойности на еднократните?

Адв. Д.: За еднократните приземни максимални концентрации ли?

В.Л.Б.: За еднократните, не за средни годишни, този модел не отчита броя на случаите на превишение, по-новите модели отчитат колко случаи в годината има.

Адв. Д.: Различни ли са нормите за различните замърсители?

В.Л.Б.: Да, те са описани в ДОВОС. За фините прахови частици, нормата е средно годишна, има и средна денонощна, само за токсичните има еднократна, фокусът е по отношение на официално следените замърсители, станциите в С. мерят и следят показателите, изброила съм ги в заключенията.

Адв. Д.: Съответстват ли данните на Наредба № 6 за реда и начина на измервания, тъй като сочите, че биха могли да се използват данни и от други източници?

В.Л.Б.: Данните съответстват на изискванията на Наредба № 6, но оценката на кумулативното въздействие е предмет на високо експертно ниво, станция на О. мост и станция в жк Н., такава до жп Гарата, дават различни стойности, а е необходима информация за цялото приземно поле, тя може да се получи от гъста мрежа на наблюдение и с моделиране на научните институти по геофизика и Н..

Адв. Д.: Била ли е налична информация за приземното поле към 2013/2014 г.?

В.Л. Б.: Не. Понастоящем С. община получава данни от институтите.

Адв. Д.: Кумулативно въздействие е съществуващият фон плюс замърсителите?

В.Л. Б.: Да.

Адв. Д.: Замърсителите се определят съгласно Наредба № 6? Били ли са налични тези данни към 2013/2014 година?

В.Л. Б.: Замърсителите се определят съгласно Наредба № 6, другите дават ориентировъчна представа, но само за фини прахови частици. Тези данни не са били налични към 2013/2014 г.

Адв. Д.: Може ли да се извърши оценка на кумулативното въздействие с програмата Р.?

В.Л. Б.: Не, програмата не включва съществуващото замърсяване. В Европа се знаят набора от модели и според задачата се избира конкретния. Р. е приложим към терен, който не е сложен.

Адв. К.: А. кога е въведен, кога започва да се използва?

В.Л. Б.: Същият се използва масово след 2000 година (откакто почват К. програмите), преди това се е ползвал по европейски програми, напр. за пернишките замърсители.

Страните: Нямаме доказателствени искания, нямаме въпроси.

Съдът,

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА заключението на вещото лице.

ДА СЕ ИЗПЛАТИ на в.л. възнаграждение в размер на 600,00 лева от внесените депозити, за което да се издаде и връчи РКО за сумата от 600,00 лева.

Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА и НАСРОЧВА съдебно заседание по делото за 03/10/2022 от 15,30 часа, за която дата и час страните са уведомени чрез явилите се в съд.з. пълномощници и по реда на чл.138, ал.2 от АПК. Вещото лице К. Н. Б. – призован в съд.з..

ДА СЕ ПРИЗОВАТ вещите лица С. Р. Г. и Н. И. И., вкл. по телефон.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 10,54 .

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: